

Internetconsultatie besluit uitbreiding monitorverplichting leerlingen funderend onderwijs

22 september 2023

Inleiding

Koraal bestuurt drie stichtingen voor gespecialiseerd onderwijs: De Vlinder, Het Driespan en Saltho Onderwijs. Het onderwijs wordt verzorgd vanuit 18 scholen verspreid over Noord Brabant aan \pm 2.500 leerlingen. Koraal is werkgever voor \pm 800 medewerkers in het onderwijs. Koraal bestuurt tevens een stichting voor jeugdhulp en een stichting voor langdurige zorg.

Onze leerlingen hebben ondersteuningsvragen op het gebied van leren, gedrag en/of hun ontwikkeling. Het volgen van onderwijs binnen een reguliere setting is (tijdelijk) niet passend of mogelijk. Vanuit 20 locaties werken we aan perspectiefrijk onderwijs, waarbij we steeds uitgaan van de mogelijkheden van onze leerlingen. We bieden speciaal onderwijs, voortgezet speciaal onderwijs in de uitstroomprofielen arbeidsmarkt en vervolgonderwijs en werken samen met mbo-instellingen. De settings variëren van open tot gesloten onderwijs en op alle locaties zijn combinaties met zorg mogelijk, variërend van scholen met ambulante ondersteuning tot en met scholen voor residentieel geplaatste leerlingen.

Met onze bijdrage aan deze internetconsultatie, gebaseerd op onze brede expertise hopen wij dan ook een bijdrage te leveren aan passende en doeltreffende wetgeving op het gebied van veiligheid in het onderwijs en het monitoren daarvan.

1. Algemene feedback

Veiligheid in het onderwijs, voor leerlingen en medewerkers staat bij ons hoog in het vaandel. Juist voor onze toch al kwetsbare doelgroep, die helaas al vaak ervaring hebben met onveilige situaties en een onderbroken ontwikkeling is dit een belangrijke voorwaarde om überhaupt tot leren en te komen.

Onze scholen werken veelal met concepten zoals positive behaviour support, vreedzame school en trauma sensitief onderwijs. Daarmee wordt een positief schoolklimaat en voorbeeldgedrag door leerkrachten gestimuleerd. We hechten heel veel waarde aan de preventieve werking van een veilig schoolklimaat.

Een tweede aspect wat we onder de aandacht willen brengen is het nieuwe burgerschapsonderwijs. Ook dit werkt preventief als het gaat om tegengaan van discriminatie, pesten, grensoverschrijdend gedrag en is helpend in het realiseren van een inclusieve school.

U stelt zelf dat het objectief monitoren door middel van vragenlijsten nu al moeilijk is en dat de beoogde uitbreiding het nog lastiger maakt. Dan rijst de vraag of vragenlijsten wel het juiste middel zijn om de veiligheidsbeleving in de scholen te bevorderen. We zien groeps- en individuele gesprekken en gesprekken met de schoolarts of een andere deskundige van buiten de school dan ook als een goed alternatief voor het uitbreiden van de monitor.

2. Feedback per vraag

Vraag 1 van 4

Wilt u reageren op de uitbreiding van de plicht om in de administratie bij te houden hoe leerlingen in het funderend onderwijs de veiligheid op school beleven?

Het registreren de incidenten zien wij als een belangrijk onderdeel om van te leren en beleid daarop aan te passen. Wij hebben dat in ons veiligheidsbeleid verankerd.

Vraag 2 van 4

Discriminatie van mensen omdat ze bij een bepaalde cultuur of religie horen, of omdat ze er anders uitzien of bijvoorbeeld verliefd worden op iemand van hetzelfde geslacht komt veel voor in het onderwijs. Het gaat dan om discriminatie op basis van etniciteit (waaronder huidskleur), geslacht, seksualiteit, beperking of religie.

Door speciaal naar deze vormen van discriminatie te vragen in de schoolmonitor, krijgen scholen beter zicht op hoe bepaalde (kwetsbare) groepen leerlingen de veiligheid op school beleven. Een ander gevolg is dat deze extra onderwerpen ook leiden tot een grote hoeveelheid extra vragen die leerlingen moeten beantwoorden (18-30 extra vragen). Daarmee wordt de last die we op leerlingen leggen ook hoger.

Vraag:

Vindt u dat scholen verplicht moeten worden om naar deze vormen van discriminatie te vragen in de jaarlijkse schoolmonitor? Welke 3 à 4 vormen van discriminatie vindt u het belangrijkste?

Zoals aangegeven zien wij geen meerwaarde in uitbreiden van de monitor op dit punt. We hechten wel veel waarde aan meer preventief werken o.a. via burgerschapsonderwijs aan inclusieve scholen.

Vergroten van nieuwsgierigheid naar anders denken en doen, actief oefenen met anders denken, het ogenschijnlijk vanzelfsprekende uitdagen: is het wel zo? Kan het ook anders? Kruip eens in de huid van..., voorbeeldgedrag, etc. Bewust worden van gedrag en (voor-)oordelen en leren hoe het anders kan. Dat maakt scholen veiliger en leidt tot minder discriminatie in welke vorm dan ook.

Is juist het specifiek vragen naar onderscheid in discriminatie zelf en welke het belangrijkste zijn juist ook discriminatie?

Vraag 3 van 4

Voor sommige groepen is nog niet altijd een geschikte vragenlijst beschikbaar die voldoet aan de (nieuwe) eisen. Dat gaat bijvoorbeeld om leerlingen die jong zijn of in het bijzonder onderwijs of in internationale schakelklassen zitten. Het invullen van de monitor is voor veel van die leerlingen niet goed te doen. Toch is het belangrijk om ook van die leerlingen te weten hoe zij de veiligheid beleven.

Vraag 3a: Welke groepen leerlingen hebben moeite met het invullen van de schoolmonitor?

In ons huidige beleid vullen leerlingen de schoolmonitor in vanaf groep 6. We zien dat dit voor leerlingen met cognitieve beperkingen problemen geeft. Zij begrijpen de vragen en de antwoordmogelijkheden niet goed.

Uit ervaring weten we ook dat de leerlingen die verblijven in gesloten setting moeite hebben met de vragenlijsten. Die worden, gezien hun verleden, als confronterend ervaren.

Het voorstel is om de vragenlijsten uit te breiden met onderscheid in aandachtsgebieden ervaren veiligheid, feitelijke veiligheid en welbevinden. Als de vragenmakers als problemen hebben om tot de juiste vraagstelling te komen, vragen we ons oprecht af of het voor (jonge) leerlingen wel mogelijk is om hier onderscheid in te maken. te maken.

In ons huidige beleid worden tijdens de tweejaarlijkse interne audits groepsinterviews met leerlingen gehouden vanaf groep 3. De ervaring is dat daar wel een voldoende beeld ontstaat over de overall ervaren veiligheid en het gevoel van welbevinden. In de audit betreft dat interview de standaarden VS1 Veiligheid en VS2 Schoolklimaat.

Tenslotte willen we graag onder de aandacht brengen dat de GGD gezondheidsonderzoeken uitvoert op scholen. Ook is er de mogelijkheid dat schoolartsen de leerlingen spreken. Wij vinden het wenselijk dat gekeken wordt hoe deze onderzoeken en onderzoeksvormen kunnen bijdragen aan meer zicht op ervaringen met mishandeling, seksuele intimidatie, discriminatie.

De nieuwe eisen die we aan de monitor willen stellen maken het ontwikkelen van geschikte vragenlijsten nog lastiger dan het vaak voor sommige doelgroepen al is. Toch zien we bijvoorbeeld steeds meer geschikte manieren ontwikkeld worden voor zeer jonge leerlingen (bijvoorbeeld met plaatjes). We willen dat goede werk om de sociale veiligheid van zulke groepen te kunnen meten niet bemoeilijken.

We kunnen kiezen voor de volgende opties:

1. Een minimumnorm in het primair onderwijs. Dit houdt in dat scholen verplicht worden om bijvoorbeeld alle leerlingen in groep 6 en hoger te bevragen bij de jaarlijkse schoolmonitor. Leerlingen in groep 5 en lager hoeven dan niet verplicht bevestigd te worden, maar dat mag wel. Hierdoor zullen vragenlijstenmakers zich misschien minder geroepen voelen om geschikte vragenlijsten te ontwikkelen voor lagere groepen.
2. Scholen verplichten om zo veel mogelijk leerlingen te bevragen (alle leerlingen die de schoolmonitor kunnen invullen, moeten de gelegenheid krijgen om die in te vullen, of ze in groep 3 of groep 6 zitten maakt dan niet uit). Ook zeer jonge leerlingen zouden dan bevestigd moeten worden als dat kan. Dit stimuleert de onderwijssector om naar manieren te zoeken om ook manieren te vinden om de lastigere groepen te bevragen. Een risico van deze optie is dat scholen niet altijd een geschikt instrument gebruiken en dat het gemakkelijker gebeurt dat ze niet aan de regels voldoen.

Vraag:

Geeft u de voorkeur aan optie 1 of optie 2?

Optie 1.

Vraag 4 van 4

In het geval optie 1 wordt ingevoerd, wat heeft dan uw voorkeur: een minimumnorm vanaf groep 5 of juist hoger of lager?

Koraal Onderwijs bevestigd nu al de leerlingen vanaf groep 6. Dat willen we graag zo houden.

Verder pleiten we hier nogmaals voor het zoeken naar andere vormen van onderzoek om de beoogde aanvullende informatie te verkrijgen.